

"היום הזה יום-בשרה הוא" (מן ההפטרה, מלכים ב', ז, ג)

דרשת בר מצווה של שלמה גורביץ באיתור של יובל

פרשת תזריע-מצרע, ג' אייר תשע"ג

קודם כל אני רוצה להודות לקרובי ולחבריי שהגיעו מקרוב ומרחוק. אני מודה לחבריי מהושעיה שהיו סלחניים לקריאתי. ובמיוחד אני מודה לגדעון שהיה לו מספיק סבלנות לסבול תלמיד כמוני.

אירועי ההפטרה הם המשך ופסגה של ההתרחשויות שקדמו להם. ממלכת ישראל ברשות המלך יהורם נמצאת במצב קשה. צבא ארם היא אשור, הגיע עד חומות העיר שומרון והטיל עליה מצור. מחירי מזון ממריאים לשחקים. התושבים רעבים ללחם עד כדי כך שאימהות אוכלות את התינוקות. וכאן מופיע אלישע ומנבא: יהיה טוב, תבוא ישועה, המחירים יירדו: יהיה "סאה סולת בשקל וסאתיים שאורים בשקל".

במצב עוד יותר גרוע היו ארבעת המצורעים של הפטרתנו (ורש"י במקום מפרש שאלה הם גיחזי, נערו של אלישע, ושלושת בניו). הם היו שוהים מעבר לשער העיר. מיואשים, הם החליטו ללכת למחנה ארם ולהיכנע, ואז - יהיה אשר יהיה: "אם יחיונו-נחייה, ואם ימיתונו ומתנו". אבל ה' התערב, "השמיע קול רכב, קול סוס, קול חייל גדול", והאשורים אשר חשבו שהנה מלך ישראל מגיע מחוזק בצבאות חתים ומצרים, ברחו בחיפזון ועזבו את סוסייהם ואת חמוריהם וכל רכושם באוהליהם. בהתחלה, כאשר המצורעים הגיעו למחנה האשורים ומצאו אותו ריק מאדם, הם חשבו רק על עצמם – "ויבואו אל אוהל אחד ויאחלו וישאו משם כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמינו, וילכו אל אוהל אחר וישאו משם וילכו ויטמינו". אבל מאוחר יותר באה התפקחות והבנה עד כמה התגלית שלהם הייתה חשובה לכל העם: "לא כן אנחנו עושים... **היום הזה ים בשרה הוא!**", צריך ללכת ללא דיחוי ולהעביר את הבשורה הזאת, בשורת הישועה, למלך ולהציל את העם מהרעב. מכאן מבינים שבשורה היא לשון הודעה חדשה ומשמחת, חשובה ביותר. לא לחינם למילה "בשרה" אותו השורש כמו למילה בשר. מצד אחד בשורה היא הודעה חשובה, שיש לה "בשר". מצד שני בשר הוא סממן של שמחה, לכן היא הודעה גם משמחת.

תיבת "בשורה" – גם בכתיב חסר, וגם בכתיב מלא מופיעה בתנ"ך עוד מספר פעמים.

בספר שמואל במקום בו מסופר (שמואל ב', ד, י) על דוד המלך שכאשר רכב ובענה בני רימון הבארתי הביאו אליו את ראשו הכרות של איש-בשת בן שאול אויבו, לא שמח אלא אמר להם: "כי המגיד לי לאמור הנה מת שאול והוא היה כמבשר בעיניו ואחזהו בו ואהרגהו בצקלג אשר לתתי לו בשרה".

בהמשכו של ספר שמואל ב', בפרק י"ח, במקום בו מסופר שכאשר נודע לאחימעץ בן צדוק על מות אבשלום בקרוב, אמר ליואב: "...ארוצה נא ואבשרה את המלך כי שפטו ה' מיד אויביו. ויאמר לו יואב לא איש בשרה אתה היום הזה ובשרת ביום אחר והיום הזה לא תבשר כי על-כן בן המלך מת" (שמואל ב' י"ח, כ).

ובהמשך: "ויאמר יואב למה זה אתה רץ בני ולכה אין בשורה מוצאת" (שמואל ב' י"ח, כ"ב).

אמנם בהמשך, כאשר הצופה (השומר) ראה מחומת העיר מחנייים את אחימעץ מתקרב בריצה, והודיע על כך לדוד, אמר המלך: "אם לבדו-בשורה בפיו", אין כאן רמז על כך שההודעה עומדת להיות משמחת. רק כאשר הצופה זיהה במבשר את אחימעץ בן צדוק והודיע על כך למלך, אמר דוד: "איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא" (שמואל ב', י"ח, כ"ז). זה המקרה היחידי שמצאתי בתנ"ך שבו למילה "בשורה" אין טעם של שמחה.

בפירוש לפרשתנו, כאשר ה' אומר למשה ואהרון: "כי תבואו אל-ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזתה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם" (ויקרא, י"ד, לג-לד) מפרש רש"י: "בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר ועל-ידי הנגע נותן הבית ומוצאן".

אבל את התשובה האולטימטיבית לשאלת שימוש בתיבת בשורה מוצאים במשנה ברכות: "על הבשורות הטובות אומר "ברוך הטוב והמטיב", ועל שמועות רעות אומר "ברוך דיין אמת" (ברכות, פרק ט', משנה ב'). ידיעה טובה-היא בשורה, ואילו ידיעה רעה-שמועה.

ולחלופין, כדי לחדד ולהדגיש בחומרת האסון, משתמשים בביטוי "בשורות איוב", על שם הידיעות הקשות והמרות שהגיעו לאיוב בזו אחר זו (איוב א).

ואיך אפשר ללא חישובי גימטרייה? מצאתי כמה גימטריות יפות שהביאו אותי למשוואות בעלות משמעות בתולדות חיי:

גימטרייה של בשרה בכתיב חסר (507) + החלום הזה (106) = 613 שהוא תרי"ג, או אפשר אחרת: בשרה (507) + יום הגאולה (106) = 613.

אם נקח בשורה בכתיב מלא (513) + מבחן (100) = 613, או אחרת: בשורה (513) + לך (100) = 613.

את הבשורה הראשונה קיבלתי בשנת תשכ"ז בימי מלחמת ששת הימים כאשר האזנתי לרדיו קול ישראל והיא היתה: "עם ישראל חי ואני חלק ממנו, ניצחון מדינת היהודים הוא גם ניצחון שלי". במשך השנים הבאות ההזדהות עם העם ומדינת ישראל הלכה והתחזקה, עד שבוקר אחד אחרי קריאה לילית בספר Exodus מאת Leon Uris קיבלתי בשורה שנייה: לך לך! ההחלטה לעלות העמידה אותי במבחן, כאשר קיבלתי בשורת איוב על סירוב לשלח אותי מברא"מ היא ס.ס.ס. בשפתם והגימטריה שלה (380) = לגימטריה של מצרים. למרות זאת, לא אבדה התקווה, המשכתי, ואז הגיעה בשורה שלישית: החלום הזה יתגשם, יש להתחיל בלימוד תורה ובקיום מצוות. ובסופו של דבר בשנת תשמ"ח הגיע יום הגאולה האישית שלי ושל ילדיי. מאז היו עוד בשורות טובות: התקבלתי לעבודה טובה ומעניינת, עברתי לשוב הנהדר הזה, ק"ק הושעיה, ילדיי סיימו את הלימודים, פניה התחנתה. ולבסוף, היום, הוא באמת יום בשורה הוא - עשיתי מה שמזמן הרגשתי שחסר לי, חלמתי ולא העזתי לעשות – סוף-סוף גישרתי על הפער שנוצר מהילדות-הנני חוגג את הבר-מצווה שלי. נעשה עוד צעד קטן להשלמת המשוואות. יהי רצון ונזכה כולנו שהרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב, ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות.

[HOME](#)